

Αθήνα, 13 Μαΐου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Οικονομικών

ΘΕΜΑ: «ΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ».

Η κυβέρνηση τον Νοέμβριο προχώρησε σε μια αποσπασματική τροποποίηση των νέων Ποινικών Κωδίκων όπως ίσχυαν. Συγκεκριμένα, με τον ν. 4637/2019 που δημοσιεύτηκε στις 18/11/2019 διέυρυνε την κατ' έγκληση δίωξη ορισμένων εγκλημάτων, όταν στρέφονται –μεταξύ άλλων- και κατά της τραπεζικής περιουσίας. Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 6 ν. 4637/2019 ορίστηκε ότι η συνέχιση εκκρεμών ποινικών διαδικασιών που έχουν ανοίξει χωρίς την υποβολή εγκλήσεως με αντικείμενο πράξεις της κακουργηματικής απιστίας του άρθρου 390 παρ. 1 εδ. β' ΠΚ (όταν στρέφονται σε βάρος νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου) εξαρτάται από την δήλωση του δικαιούμενου να υποβάλλει έγκληση εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου ότι επιθυμεί την πρόδοό τους. Με τον τρόπο αυτό θεσπίστηκε και μάλιστα αναδρομικά το παράδοξο ο παθών, που σε πολλές περιπτώσεις είναι τα τραπεζικά ιδρύματα, να καλείται να στραφεί κατά στελεχών τους, που ενδεχομένως απαρτίζουν το ίδιο το αποφασίζον για την άσκηση έγκλησης όργανο (διοικητικό συμβούλιο).

Ο ΣΥΡΙΖΑ κατά τη διάρκεια της συζήτησης για την ψήφιση του ν. 4637/2019 στη Βουλή και στον δημόσιο διάλογο είχε εκφράσει μετ' επιτάσεως την εύλογη ανησυχία ότι αυτές οι ρυθμίσεις είχαν ως δικαιολογητική βάση την ελεγχόμενη από άποψης συνταγματικότητας καθιέρωση ασυλίας σε τραπεζικά στελέχη και κατ' επέκταση στους συμμετόχους για τις ελεγχόμενες πράξεις, δηλαδή σε αυτούς που ανέλαβαν υπέρογκα δάνεια χωρίς επαρκείς ή καθόλου εξασφαλίσεις.

Εξάλλου, με την ενεργοποίηση της ποινικής διαδικασίας, ισχυροποιείται η πιθανότητα αποκατάστασης της ζημίας, καθώς ο δράστης και κάθε συμμετοχος τελούν υπό το φόβο της ποινικής κύρωσης. Με τον τρόπο αυτό «γεννάται» και το ενδεχόμενο εφαρμογής των ευνοϊκών ρυθμίσεων εκείνου που προβαίνει σε αποκατάσταση μέρους ή ολόκληρης της ζημίας, ήτοι των διατάξεων περί ποινικής συνδιαλλαγής (άρθρα 301 επ. ΚΠΔ) ή περί ικανοποίησης του παθόντος (381 παρ. 2, 3, 3 ΠΚ και 405 παρ. 2, 3 ΠΚ) ή και γενικότερα των

διατάξεων περί ευμενέστερης μεταχείρισης του δράστη ή των συμμετόχων κατά την επιμέτρηση της ποινής. Πλέον, η πιθανότητα αυτή έχει εκμηδενιστεί με αντίκτυπο στην οικονομική κατάσταση του ελληνικού λαού.

Μία σημαντική διάταξη αναφορικά με την προθεσμία δηλώσεων επιθυμίας προόδου των ανωτέρω εκκρεμών ποινικών διαδικασιών περιλαμβάνει η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 13-4-2020 - ΦΕΚ 84/Α/13-4-2020. Σύμφωνα με αυτή «η αναστολή των προθεσμιών που προβλέπεται στις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Δικαιοσύνης, που εκδόθηκαν κατόπιν εξουσιοδότησης του άρθρου 11 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), δεν καταλαμβάνει την προθεσμία δηλώσεων επιθυμίας προόδου εκκρεμών ποινικών διαδικασιών, που είχαν ανοίξει χωρίς την υποβολή εγκλήσεως, με αντικείμενο πράξεις που διώκονταν αυτεπαγγέλτως, για τη δίωξη των οποίων απαιτείται έγκληση». Επομένως, στις 18/3 έληξε η προθεσμία δήλωσης συνέχισης για το αδίκημα της απιστίας εις βάρος τραπεζικών ιδρυμάτων, αφού δεν ανεστάλη με την ανωτέρω διάταξη αναδρομικής ισχύος.

Οι νομοθετικές αυτές εξελίξεις τέμνουν άρδην πολύκροτες υποθέσεις τέλεσης κακουργηματικής απιστίας δια της χορήγησης δανείων χωρίς επαρκείς ή καθόλου εξασφαλίσεις σε ισχυρά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα-επιχειρηματίες, όπως:

1) Την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος 38 προσώπων, πρώην και νυν στελεχών της Τράπεζας Πειραιώς της περιόδου 2015-2016 και σε βάρος ιδιωτών, από την επικεφαλής της Εισαγγελίας Διαφθοράς, Ελένη Τουλουπάκη, για τα αδικήματα του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, της απιστίας, της ηθικής αυτοουργίας σε αυτή και της συνέργειας. Η υπόθεση αφορά στη χορήγηση δανείων χωρίς- κατά την κατηγορία- τις απαραίτητες εξασφαλίσεις για τα συμφέροντα της τράπεζας, αλλά και τη διαρροή κεφαλαίων στο εξωτερικό την περίοδο, κατά την οποία ίσχυαν μέτρα capitalcontrol στη χώρα. Τα ποσά των επισφαλών, κατά την κατηγορία, δανείων αγγίζουν τα 400 εκατ. ευρώ, ενώ τα κεφάλαια που φέρονται να διέρρευσαν στο εξωτερικό ανέρχονται σε περίπου 127 εκατ. ευρώ.

2) Την άσκηση ποινικής δίωξης από την Εισαγγελία Πρωτοδικών της Αθήνας και τον Στέφανο Μπαξεβάνη ύστερα από την υποβολή μηνυτήριας αναφοράς από την Alpha Bank, που αφορά την εταιρεία ELFE. Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, ο επιχειρηματίας Λαυρέντης Λαυρεντιάδης κατηγορείται ως ηθικός αυτοουργός σε απάτη που αφορά τη μεταβίβαση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρείας Λιπασμάτων ELFE στη Νέα Καρβάλη σε δύο άλλες εταιρείες, με αποτέλεσμα, κατά τα καταγγελλόμενα, να μην εξοφλούνται δάνεια εκατομμυρίων που είχαν ληφθεί από την τράπεζα Alpha. Συγκεκριμένα, ο επιχειρηματίας διώκεται ως ηθικός αυτοουργός σε τρεις αξιόποινες πράξεις:

- απάτη κατ' εξακολούθηση και κατ' επάγγελμα εις βάρος της Alpha Bank και του ελληνικού Δημοσίου,

- καταδολίευση δανειστών κατ' εξακολούθηση εις βάρος της τράπεζας και
- ψευδή υπεύθυνη δήλωση.

3) Ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά σκάνδαλα, εκείνο της Proton Bank και των εταιρειών του Ομίλου Λαυρεντιάδη, το οποίο εκδικάζεται εδώ και τέσσερα χρόνια στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων, με τη δίκη να έχει φθάσει πλέον στις απολογίες των κατηγορουμένων. Στο εδώλιο εκτός του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη κάθονται στενοί του συνεργάτες, υψηλόβαθμα στελέχη των εταιρειών του και της Τράπεζας Proton Bank.

Οι κατηγορίες που αντιμετωπίζουν είναι αυτές της σύστασης εγκληματικής οργάνωσης, μέσω της οποίας τέλεσαν κακουργήματα όπως απάτη, υπεξαίρεση, απιστία και ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Το κατηγορητήριο αναφέρει, πως η εγκληματική δραστηριότητα των κατηγορουμένων σχετίζεται με την άντληση κεφαλαίων παράνομα από την Τράπεζα, τον έλεγχο της οποίας είχε αποκτήσει ο επιχειρηματίας Λαυρέντης Λαυρεντιάδης, χωρίς τις απαιτούμενες εγγυήσεις, προκειμένου τα χρήματα αυτά να διοχετευθούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο σε εταιρείες του Ομίλου Λαυρεντιάδη ή να διατεθούν σε καινούργιες εταιρείες, που δημιουργήθηκαν από στενούς του συνεργάτες.

4) Την δίκη ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων για την υπόθεση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου στην οποία έχουν παραπεμφθεί με βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών ο πρώην επικεφαλής του ΤΤ Άγγελος Φιλιππίδης και 35 ακόμη άτομα, επιχειρηματίες και οικονομικοί παράγοντες, μεταξύ αυτών οι κ. Δημήτρης Κοντομηνάς, Λαυρέντης Λαυρεντιάδης, Βίκτωρας Ρεστης, Δημήτρης Μπακατσέλος αλλά και η πρώην επικεφαλής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας Αναστασία Σακελλαρίου, για τα «θαλασσοδάνεια» του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου την περίοδο 2008-2010, που στοίχισαν στο ελληνικό Δημόσιο πάνω από 500 εκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, το Τ.Τ. προχωρούσε σε αθρόες δανειοδοτήσεις με «αέρα», καθώς οι διοικήσεις και τα στελέχη των επιτροπών χορηγήσεων δεν φρόντιζαν ώστε να εξασφαλίζονται οι απαιτήσεις του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Οι κατηγορίες που αποδίδονται είναι απιστία και απάτη, καθώς και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομη δραστηριότητα.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται:

- 1. Συνολικά πόσες υποθέσεις που αφορούν υποψίες παράβασης του 390 παρ. 1 εδ. β' ΠΚ είναι εκκρεμείς και πόσες δηλώσεις επιθυμίας συνέχισης της ποινικής δίωξης αντίστοιχα έχουν υποβληθεί εντός της τασσόμενης προθεσμίας, η οποία έχει πλέον παρέλθει;**
- 2. Έχει υποβληθεί για τις συγκεκριμένες υποθέσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω η απαιτούμενη δήλωση επιθυμίας προόδου τους από τις διοικήσεις των αντίστοιχων τραπεζικών ιδρυμάτων;**
- 3. Σε αντίθετη περίπτωση, σε τι ενέργειες προτίθεται να προβεί ο υφυπουργός Οικονομικών, αρμόδιος για την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ως προς τις ευθύνες των διοικητικών συμβουλίων των ανωτέρω τραπεζών;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μάρκου Κώστας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία

Αβραμάκης Ελευθέριος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βερναρδάκης Χριστόφορος

Βέττα Καλλιόπη

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ζουράρης Κωνσταντίνος

Καρασαρλίδου Φρόσω

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Γιάννης

Λάμπας Σπυρίδων

Ραγκούσης Γιάννης

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος